

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ТУРИЗМ»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування

Спеціалізація: 242 Туризм

Кваліфікація: Бакалавр з туризму

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

вченою радою Центральноукраїнського
державного університету
імені Володимира Винниченка
голова вченої ради

_____ / Є. Ю. Соболь /

(протокол № 10 від 8 лютого 2023 року)

Надано чинності та введено в дію
Наказом ЦДУ ім. В. Винниченка
№ 23/1-ун від 09 лютого 2023 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ
ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ

перший (бакалаврський)
24 Сфера обслуговування
242 Туризм
Бакалавр з туризму

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою факультету математики,
природничих наук та технологій
Протокол № 6 від 22.12. 2022 р.

Голова вченої ради

доц. Фурсикова Т.В

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри природничих наук і
методик їхнього навчання
В.о. завідувача кафедри
проф. Сальник І.В.

Протокол № 7 від 19 грудня 2022 р.

РОЗРОБЛЕНО

Робочою групою ОПП «Туризм»
Гарант освітньо-професійної програми

доц. Зарубіна А.В.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми; компетентності та очікувані результати навчання, якими повинен оволодіти здобувач; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Освітньо-професійна програма розроблена на основі компетентнісного підходу підготовки фахівця у галузі знань 24 Сфера обслуговування за спеціальністю 242 Туризм, який отримує кваліфікацію “*Бакалавр з туризму*”

Освітньо-професійну програму розроблено *робочою групою* у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади	Науковий ступінь, вчене звання
<i>Зарубіна Антоніна Володимирівна</i> (гарант ОП)	старший викладач кафедри природничих наук і методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.	кандидат географічних наук, доцент
<i>Панченко Володимир Анатолійович</i>	професор кафедри математики та методики її навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.	доктор економічних наук, професор
<i>Маслова Наталія Миколаївна</i>	старший викладач кафедри природничих наук і методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка	кандидат географічних наук, доцент
<i>Онойко Юрій Юрійович</i>	доцент кафедри природничих наук і методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.	кандидат географічних наук, доцент,
<i>Знахаренко Олександр Маратович</i> , (представник роботодавців)	заступник голови громадської організації «Кіровоградська обласна організація роботодавців туристичних агентств, готелів та санаторно-курортних закладів», директор туристичного агентства «Райдо тур».	
<i>Дерман Олена</i>	студентка академічної групи	

<p>Сергійвна (представник органів студентського самоврядування)</p>	<p>Тур22Б, факультету математики, природничих наук і технологій Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.</p>	
--	---	--

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Кучерява Ганна Олександрівна – кандидат географічних наук, доцент, декан факультету туризму, бізнесу і психології Київського національного лінгвістичного університету;

2. Знахаренко Олександр Маратович – заступник голови громадської організації «Кіровоградська обласна організація роботодавців туристичних агентств, готелів та санаторно-курортних закладів», директор туристичного агентства «Райдо тур».

При розробці освітньо-професійної програми враховані вимоги:

1. Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений наказом МОН України від 4 жовтня 2018 року №1068.

2. Закону України «Про вищу освіту» №1556-VII від 01.07.2014 р., який надає закладам вищої освіти право самостійно формувати освітні програми. В освітній програмі враховані всі вимоги пункту 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту», в якому зазначено право здобувача вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін.

3. Закону України “Про освіту” від 05.09.2017 р.

4. Національної рамки кваліфікацій.

5. Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти (схвалених сектором вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол №3 від 29.03.2016 р.),

При розробці освітньої програми, зокрема при формуванні переліку загальних компетентностей та результатів навчання, використовувався доробок проекту Європейського Союзу «Tuning Educational Structures in Europe (TUNING)» («Гармонізація освітніх структур в Європі»).

1. Профіль освітньої програми «Туризм»

Profile of the Educational Program «Tourism»

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University Факультет математики, природничих наук та технологій Кафедра природничих наук і методик їхнього навчання
Ступінь вищої освіти та назва освітньої кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр з туризму
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр з туризму
Офіційна назва освітньої програми	«Туризм»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний 240 кредитів ЄКТС
Термін навчання	3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Вимоги до попередньої освіти: наявність атестату про повну загальну середню освіту та сертифікатів ЗНО, диплома молодшого спеціаліста, диплома молодшого бакалавра. Обсяг кредитів для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти становить: - на базі повної загальної середньої освіти з терміном навчання 11 років — 240 кредитів ЄКТС; - на базі ступеню “молодший бакалавр” (освітньо-кваліфікаційного рівня “молодший спеціаліст” ЗВО має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста): - за спеціальністю 242 “Туризм” не більше, ніж 60 кредитів ЄКТС.
Мова викладання	українська
Термін дії освітньої програми	Діє до первинної акредитації.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.cuspu.edu.ua/images/download-files/OP_quality-education/bakalavr/%D0%9E%D0%9F_%D0%A2%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC_%D0%B1%D0%B0%D0%BA.pdf
2. Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих фахівців, які володіють загальними та фаховими компетентностями для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації та	

туризму.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність)	Галузь знань - 24 Сфера обслуговування Спеціальність - 242 Туризм
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна, що має прикладну орієнтацію. Орієнтована на підготовку до виконання функціональних обов'язків фахівців у сфері туристичної діяльності. Передбачає здобуття знань у сфері рекреації та туризму, фахових компетентностей, достатніх для майбутнього працевлаштування в індустрії туризму, на посади в органах державної влади та місцевого самоврядування, пов'язаних з організацією туристичної діяльності, в громадських організаціях туристичного профілю, а також для відкриття та ведення власного туристичного бізнесу.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна. Вища освіта за спеціальністю "Туризм". Формування та розвиток професійних компетентностей для здійснення діяльності у галузі рекреації та туризму. <i>Ключові слова:</i> туризм, рекреація, рекреаційно-туристичні ресурси, туристична діяльність, туристичний продукт, індустрія туризму, туropolерейтинг, туристична дестинація, туристичні атракції, географія туризму, організація туристичної діяльності тощо.
Особливості програми	ОПП є міждисциплінарною та багатопрофільною. Пріоритет приділяється мовній підготовці, а також практичній складовій ОПП, яка включає виїзні навчальні практики та виробничу практику на базі підприємств та установ індустрії туризму.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники, що отримують ступінь бакалавра з туризму можуть здійснювати професійну діяльність за наступними напрямками: 3414 Фахівець з туристичного обслуговування; 3414 Організатор подорожей (екскурсій); 3414 Екскурсовод; 3414 Фахівець з організації дозвілля; 3414 Фахівець з розвитку сільського туризму; 3414 Фахівець із конференц-туризму; 3414 Інструктор оздоровчо-спортивного туризму (за видами туризму); 3414 Фахівець із туристичної безпеки; 3340 Інструктор-методист з туризму; 3439 Інспектор з туризму.
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою: другого (магістерського) рівня вищої освіти, 8 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, особистісно-орієнтоване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, розвивальні технології навчання. Освітні ресурси та навчально-методичне забезпечення самостійної роботи з деяких дисциплін викладено в університетському віртуальному навчальному середовищі (Classroom).

Оцінювання	Комплексна система оцінювання навчальних досягнень студентів освітньої програми базується на принципах Європейської кредитно-трансферної накопичувальної системи та «Положенні про організацію освітнього процесу в ЦДУ ім. В. Винниченка» (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Polog_OP_CUSPU_2019-2020.pdf). Критерії оцінювання знань з кожної дисципліни затверджуються кафедрою і доводяться до відома студентів на першому занятті. Система оцінювання включає: поточний та підсумковий (семестровий) контроль. Основні форми підсумкового контролю: усні та письмові экзамени та заліки, захист курсових робіт, захист звітів з навчальних польових практик та виробничої практики в школі, комплексний державний кваліфікаційний екзамен.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	<p>K01 – здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>K02 – здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>K03 – здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>K04 – здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>K05 – прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>K06 – здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>K07 – здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>K08 – навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>K09 – вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми</p> <p>K10 – здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>K11 – здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>K12 – навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>K13 – здатність планувати та управляти часом.</p> <p>K14 – здатність працювати в команді та автономно.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>K15 – знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.</p> <p>K16 – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>K17 – здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.</p> <p>K18 – здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.</p> <p>K19 – розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів</p>

	<p>розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.</p> <p>K20 – розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного).</p> <p>K21 – здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.</p> <p>K22 – розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем.</p> <p>K23 – здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах.</p> <p>K24 – здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.</p> <p>K25 – здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку.</p> <p>K26 – здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.</p> <p>K27 – здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації.</p> <p>K28 – здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.</p> <p>K29 – здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.</p> <p>K30 – здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.</p>
7. Програмні результати навчання	
<p>Програмні результати навчання за спеціальністю</p>	<p>ПР01 – знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.</p> <p>ПР02 – знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.</p> <p>ПР03 – знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.</p> <p>ПР04 – пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.</p> <p>ПР05 – аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.</p> <p>ПР06 – застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.</p> <p>ПР07 – розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.</p> <p>ПР08 – ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.</p> <p>ПР09 – організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.</p> <p>ПР10 – розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна,</p>

	<p>техніко-технологічна).</p> <p>ПР11 – володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.</p> <p>ПР12 – застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.</p> <p>ПР13 – встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.</p> <p>ПР14 – проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.</p> <p>ПР15 – проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.</p> <p>ПР16 – діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.</p> <p>ПР17 – управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.</p> <p>ПР18 – адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.</p> <p>ПР19 – аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.</p> <p>ПР20 – виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.</p> <p>ПР21 – приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.</p> <p>ПР22 – професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, які відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, а також висококваліфіковані спеціалісти, представники роботодавців та інших зовнішніх стейкхолдерів.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, в т.ч. закордонні.</p>

Матеріально-технічне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - навчальні корпуси; - гуртожитки; - тематичні кабінети; - спеціалізовані лабораторії; - комп'ютерні класи; - пункти харчування; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - мультимедійне обладнання; - спортивний зал, спортивні майданчики. - обладнання та устаткування, необхідне для обробки інформації, дотримання безпеки в туризмі та туристичної діяльності суб'єктів туристичного ринку; - технічні засоби навчання, друковані та інтернет-джерела інформації для формування предметних компетентностей в процесі навчання здобувача; - спеціалізовані прикладні ліцензовані програми, карти, атласи; - спортивне туристське спорядження; - використання баз для проведення навчальних і виробничих практик (за договорами про співпрацю).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - офіційний сайт ЦДУ: https://www.cuspu.edu.ua/ua/ - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - необмежений доступ до мережі Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - пакет MS Office; - навчальні і робочі навчальні плани; - графіки навчального процесу; - навчальні та робочі програми дисциплін; - силабуси навчальних дисциплін; - дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; - програми навчальних і виробничих практик; - методичні вказівки щодо виконання курсових робіт; - критерії оцінювання рівня підготовки здобувачів вищої освіти; - пакети комплексних контрольних робіт; - методичні рекомендації до державної атестації.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Можлива індивідуальна за бажанням студента. Кредити, що отримані в інших університетах України, перезараховуються відповідно до довідки про академічну мобільність</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Можлива індивідуальна за бажанням студента. Згідно «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/CUSPU_Academic_Mobility_10.2019.pdf).</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Не передбачене.</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

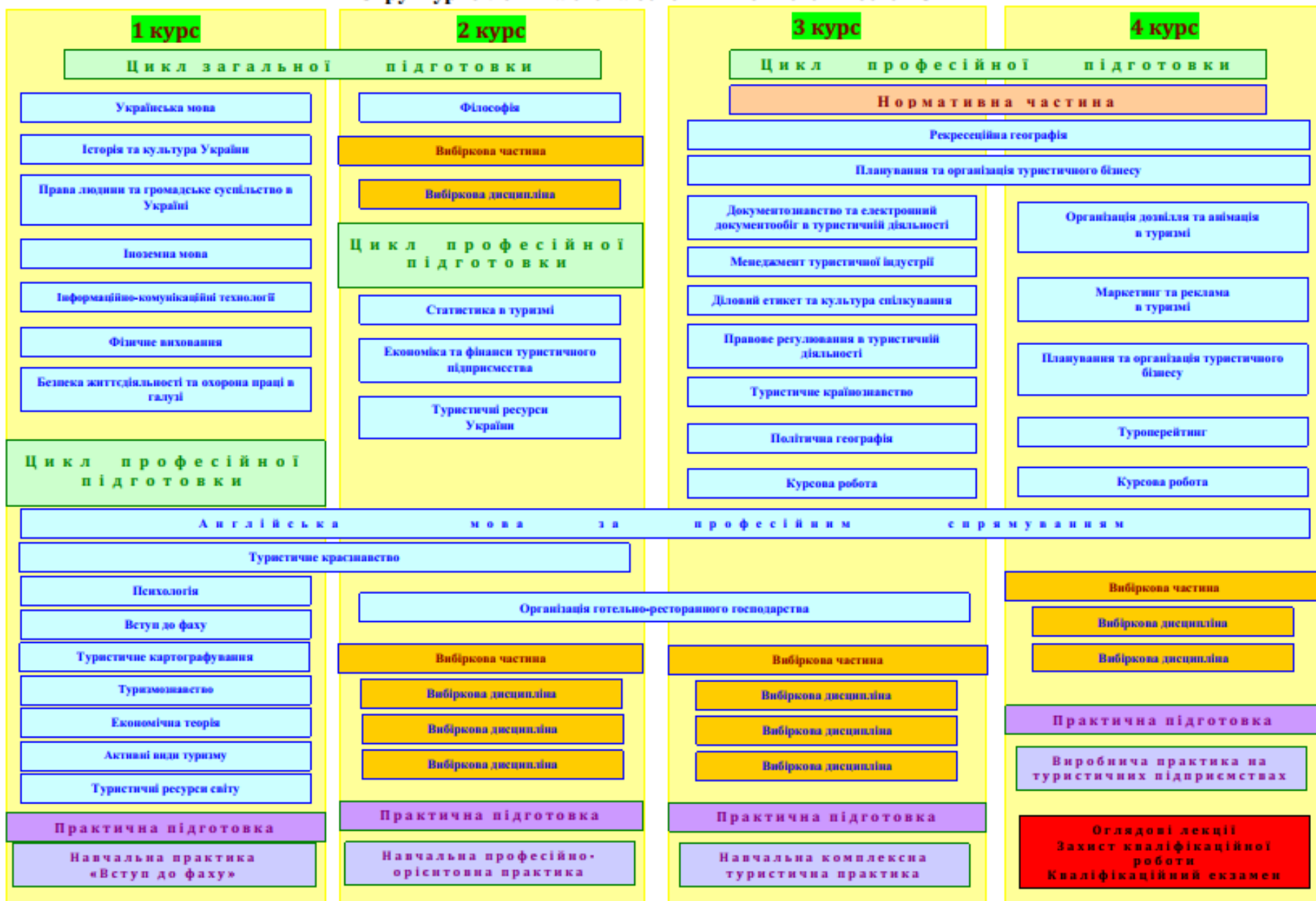
Шифр н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсів роботи, практики)	Кількіс ть кредиті в	Форма підсумково го контролю
1	2	3	4
1. Цикл загальної підготовки			
1.1. Нормативні дисципліни			
ОК 1	Українська мова та культура мовлення	4	екзамен
ОК 2	Історія та культура України	4	екзамен
ОК 3	Філософія	3	екзамен
ОК 4	Права людини та громадянське суспільство в Україні	3	залік
ОК 5	Іноземна мова	3	залік
ОК 6	Інформаційно-комунікаційні технології	3	залік
ОК 7	Фізичне виховання	4	залік
ОК 8	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі	3	залік
	Всього	27	
2. Цикл професійної підготовки			
2.1. Дисципліни професійної підготовки			
2.1.1. Нормативні дисципліни			
ОК 9	Психологія	4,5	залік
ОК 10	Вступ до фаху	4	залік
ОК 11	Англійська мова за професійним спрямуванням	7,5	4,6 залік, 8 екзамен
ОК 12	Туристичне краєзнавство	4	екзамен
ОК 13	Туристичне картографування	3,5	екзамен
ОК 14	Туризмознавство	5	екзамен
ОК 15	Економічна теорія	6	екзамен
ОК 16	Статистика в туризмі	3	залік
ОК 17	Туристичні ресурси світу	4,5	екзамен
ОК 18	Екскурсознавство і музеєзнавство	5	екзамен
ОК 19	Активні види туризму	3,5	залік
ОК 20	Економіка та фінанси туристичного підприємства	3	екзамен
ОК 21	Туристичні ресурси України	3	екзамен
ОК 22	Політична географія	3	екзамен
ОК 23	Діловий етикет та культура спілкування	3,5	залік
ОК 24	Правове регулювання в туристичній діяльності	3,5	екзамен
ОК 25	Облік та аудит	3	залік
ОК 26	Туристичне країнознавство	6,5	4залік, 5екзамен
ОК 27	Рекреаційна географія	5	екзамен
ОК 28	Документознавство та електронний документообіг в туристичній діяльності	3,5	екзамен
ОК 29	Менеджмент туристичної індустрії	4	екзамен
ОК 30	Організація дозвілля та анімації в туризмі	4	залік
ОК 31	Міжнародний туризм	3	екзамен
ОК 32	Маркетинг та реклама в туризмі	3	екзамен
ОК 33	Організація готельно-ресторанного господарства	4,5	Залік, екзамен

ОК 34	Планування та організація туристичного бізнесу	4	екзамен
ОК 35	Сертифікація та стандартизація в туризмі	4	залік
ОК 36	Туроперейтинг	4	екзамен
ОК 37	Оглядові лекції до атестації	1,5	
	Всього	111,5	
1.2.2. Курсові роботи			
ОК 38	Курсова робота з туристичного краєзнавства / туристичного країнознавства	1,5	диф. залік
ОК 39	Курсова робота з організації діяльності туристичного підприємства / туроперейтингу	1,5	диф. залік
	Всього	3	
1.2.3. Практична підготовка			
	Виробнича практика		
ВП1	на туристичних підприємствах	15	Диф. залік
	Навчальна практика		
НП1	Навчальна практика “Вступ до фаху”	3	залік
НП2	Навчальна професійно-орієнтована практика	6	залік
НП3	Навчальна комплексна туристична практика	3	залік
	Всього	27	
1.2.4. Дипломне проектування			
ДП1	Дипломне проектування	3	
	Всього	3	
2. Вибіркові освітні дисципліни (вільний вибір студента) *			
ВК1	дисципліни з каталогу	12	залік
ВК2	дисципліни з каталогу	12	залік
ВК3	дисципліни з каталогу	12	залік
ВК4	дисципліни з каталогу	12	залік
ВК5	дисципліни з каталогу	6	залік
ВК6	дисципліни з каталогу	6	залік
	Всього	60	
Атестація			
А-1	Кваліфікаційний екзамен	1,5	
А-2	Захист кваліфікаційної роботи	1,5	
	Всього	3	
	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	240	

* Студент обирає одну дисципліну із кожного переліку, затверджених вченою радою університету, зокрема і дисципліни циклу загальної підготовки.

Обсяг ОПП становить 240 кредитів ЄКТС. Нормативна частина програми становить 180 кредитів ЄКТС (75%). Обсяг вибіркової частини – 60 кредитів ЄКТС (25%).

Структурно-логічна схема основних компетентностей ОПП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Туризм» проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи та державного кваліфікаційного екзамену, що включає завдання для перевірки рівня сформованості фахових компетентностей. Кваліфікаційний екзамен проводиться в усній формі. Атестація завершується видачею документу встановленого зразка про присудження здобувачу вищої освіти ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: *Бакалавр з туризму*.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється згідно «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка», що оприлюднено на сайті університету за адресою: https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_atestac_zdobuvachiv_04.2018.pdf.

Продовження таблиці 4

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	ВП 1	НП 1	НП 2	НП 3	ДП 1				
К27	+					+																	+		+	+					+													+				
К28		+		+	+	+	+																+	+	+				+																			
К29																										+					+																	+
К30																	+											+			+	+																+

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН; ПРНС)
обов'язковими компонентами (ОК) освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ВП 1	НП 1	НП 2	НП 3	ДП 1					
ПР01															+						+						+			+	+												+	+					
ПР02				+									+	+						+	+								+	+															+	+	+		
ПР03																					+								+	+															+	+	+		
ПР04													+																	+																		+	
ПР05														+																																		+	
ПР06																																																+	
ПР07																					+																											+	
ПР08	+																																															+	
ПР09																																																	+
ПР10	+																																															+	
ПР11																																																	+
ПР12																																																	+
ПР13																																																	+
ПР14																																																	+
ПР15																																																	+
ПР16																																																	+
ПР17																																																	+
+ПР18																																																	+
ПР19																																																	+
ПР20																																																	+
ПР21																																																	+
ПР22																																																	+

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка», що оприлюднене на сайті університету за адресою: https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_yakist_osvithn_diyaln_2019.pdf.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка складається з таких процедур і заходів:

- удосконалення планування освітньої діяльності: затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти;
- посилення кадрового потенціалу університету та кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність університету та встановлення зворотних зв'язків між учасниками освітнього процесу;
- участь у заходах, спрямованих на розширення присутності університету в національних і міжнародних програмах підготовки фахівців з вищою освітою, рейтингових дослідженнях закладу вищої освіти.

Положенням визначається зміст, технології, методи і засоби роботи всіх посадових осіб, науково-педагогічних, педагогічних працівників і студентів щодо подальшого підвищення якості освітнього процесу та професійної компетентності випускників університету, дозволяє розробити політику, цілі, гарантії якості, шляхи досягнення цих цілей і є основою постійного покращення якості освітніх послуг.

7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

Офіційні документи:

1. Закон «Про вищу освіту». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон «Про освіту». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Концепція розвитку педагогічної освіти, затверджена Наказом МОНУ № 776 від 16 липня 2018 р.
4. Лист МОНУ від 05.06.2018 № 1/9-377 «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм».

5. Лист МОНУ від 28.04.2017 № 1/9-239 «Зразок освітньо-професійної програми для першого та другого рівнів вищої освіти».
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Наказ МОНУ від 01.06.2016 № 600 (у редакції наказу МОНУ від 30.04.2020 № 584).
7. Національна рамка кваліфікацій. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
8. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. Київ: Видавництво «Соцінформ», 2010.
9. Перелік галузей знань і спеціальностей. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
10. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>
11. Професійний стандарт «Педагог професійного навчання», затверджений наказом Мінекономіки від 20.06.2020 р. № 1182.
12. Стандарт вищої освіти України зі спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений наказом МОНУ від 21.11.2019 р. № 1460.

Корисні посилання:

1. ESG. http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-andguidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
2. ISCED (МСКО) 2011. <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>
3. ISCED-F (МСКО-Г) 2013. <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>
4. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів. <http://www.unideusto.org/tuningeu/>
5. Національний освітній глосарій: вища освіта. http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempusoffice.pdf
6. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>
7. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд. http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf
8. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації. http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf

Додаткові джерела:

1. Європейська кредитна трансферно-накопичувана система 2015 р. Довідник користувача (переклад українською мовою). <http://erasmusplus.org.ua/erasmus/ka3-pidtrymka-reform/natsionalna-komandaekspertiv-here/materiali-here.html>
2. The UK Quality Code for Higher Education, Subject Benchmark Statements. <https://www.qaa.ac.uk/assuring-standards-and-quality/the-quality-code/subjectbenchmark-statements>
3. EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning. https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-efq/files/brochexp_en.pdf
4. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area. <https://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>

ВІДГУК
на освітньо-професійну програму «Туризм»
першого ступеня вищої освіти
за спеціальність 242 «Туризм і рекреація»
галузі знань 24 «Сфера обслуговування»
кваліфікація – бакалавр з туризму і рекреації

Якісна підготовка фахівців у галузі туризму є надзвичайно важливою, що вимагає від закладів вищої освіти впровадження освітніх програм, які адаптовані до реалій та перспектив розвитку суб'єктів туристичної діяльності. Такі програми повинні забезпечувати набуття знань та умінь, які вимагають від працівників потенційні роботодавці.

Освітньо-професійна програма «Туризм» була розроблена викладачами Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка згідно затвердженого Стандарту вищої освіти щодо підготовки фахівців зі спеціальності 242 «Туризм» першого (бакалаврського) рівня. Дана програма спрямована на підготовку туристичних кадрів, що спроможні розвивати в'їзний та регіональний туризм, створювати конкурентний туристичний продукт, орієнтуючись на наявність туристично-рекреаційних ресурсів, а також сучасну динаміку змін розвитку туристичній галузі. Освітньо-професійна програма збалансовано поєднує теоретичну й практичну підготовку здобувачів вищої освіти із залученням фахівців-практиків туристичної галузі. Особлива увагу приділяється поглибленій мовній підготовці як основі ефективного професійного та міжкультурного спілкування, вмінню працювати в міжнародному контексті.

Рецензована освітньо-професійна програма повністю відповідає сучасним вимогам і може бути рекомендована до впровадження в навчальний процес. Випускники даної програми в майбутньому будуть висококваліфікованими фахівцями, які зможуть успішно працювати у провідних туристичних операторів та турагенціях, органах місцевого самоврядування.

Директор туристичного
агентства «Райдо тур»

Знахаренко О.М.

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму «Туризм»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація»
галузі знань 24 «Сфера обслуговування»

Представлена на рецензію освітньо-професійна програма «Туризм» розроблена викладачами Центральноукраїнського державного університету ім. В. Винниченка відповідно до встановлених вимог, передбачає комплексну теоретичну та практичну підготовку. Рецензована освітньо-професійна програма зорієнтована на формування та розвиток професійних компетентностей фахівців для здійснення ефективної роботи в сфері туристичної діяльності.

Запропонований навчальний план містить усі необхідні складові, які забезпечать організацію ефективного освітнього процесу за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація».

Послідовність вивчення навчальних дисциплін, перелік та обсяг обов'язкових і вибіркового освітніх компонент відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти за даною спеціальністю та покликані сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам роботодавців. Вимоги до змісту, оновлення та реалізації компонентнісного підходу освітньо-професійної програми створюють якісні передумови для всебічного розвитку здобувачів вищої освіти.

Загалом розроблена освітньо-професійна програма «Туризм» за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спрямована на формування загальних та фахових компетентностей, необхідних для успішного вирішення професійних завдань та забезпечення конкурентоспроможності випускників на ринку праці.

Рецензент:
 декан факультету туризму, бізнесу і психології
 Київського національного
 лінгвістичного університету,
 кандидат географічних наук, доцент

